

2024/2055(INI)

07.11.2024

NACRT IZVJEŠĆA

o bankovnoj uniji – godišnje izvješće za 2024.
(2024/2055(INI))

Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku

Izvjestitelj: Ralf Seekatz

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	9

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o bankovnoj uniji – godišnje izvješće za 2024. (2024/2055(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2024. o bankovnoj uniji – godišnje izvješće za 2023.¹,
- uzimajući u obzir mjere koje je Komisija poduzela na temelju Rezolucije Parlamenta od 16. siječnja 2024. o bankovnoj uniji – godišnje izvješće za 2023.,
- uzimajući u obzir dokument Europske središnje banke (ESB), objavljen 25. ožujka 2024. naslovljen „Feedback on the input provided by the European Parliament as part of its Resolution on Banking Union 2023” (Povratne informacije o komentarima Europskog parlamenta u sklopu njegove Rezolucije o bankovnoj uniji za 2023.),
- uzimajući u obzir Godišnje izvješće Europske središnje banke o nadzornim aktivnostima za 2023., objavljeno u ožujku 2024.,
- uzimajući u obzir Godišnje izvješće Jedinog sanacijskog odbora za 2023., objavljeno 28. lipnja 2024.,
- uzimajući u obzir donošenje Direktive o sprečavanju pranja novca² i Uredbe o sprečavanju pranja novca³ te osnivanje Tijela za sprečavanje pranja novca⁴,
- uzimajući u obzir provedbu standarda Basela III, odnosno donošenje izmjena Direktive o kapitalnim zahtjevima⁵ i Uredbe o kapitalnim zahtjevima⁶,

---

¹ SL C, C/2024/5706, 17.10.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5706/oj>.

² [Direktiva \(EU\) 2024/1640 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o mehanizmima koje države članice trebaju uspostaviti radi sprečavanja korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni SL L 305, 26.11.2019., str. 17. te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive \(EU\) 2015/849 \(SL L 1640, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>\).](#)

³ Uredba (EU) 2024/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma (SL L 1624, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>).

⁴ [Uredba \(EU\) 2024/1620 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o osnivanju Tijela za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma i izmjeni uredaba \(EU\) br. 1093/2010, \(EU\) br. 1094/2010 i \(EU\) br. 1095/2010 \(SL L 1620, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj>\).](#)

⁵ [Direktiva \(EU\) 2024/1619 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu nadzornih ovlasti, sankcija, podružnica iz trećih zemalja i okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika \(SL L, 2024/1619, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj>\).](#)

⁶ [Uredba \(EU\) 2024/1623 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o izmjeni Uredbe \(EU\) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju, operativni rizik, tržišni rizik i minimalnu donju granicu \(SL L, 2024/1623, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj>\).](#)

- uzimajući u obzir usvajanje Delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/2795 od 24. srpnja 2024. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu datuma primjene kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik⁷,
- uzimajući u obzir svoje stajalište u prvom čitanju od 24. travnja 2024. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 806/2014 u pogledu mjera rane intervencije, uvjeta za sanaciju i financiranja sanacijskih mjera⁸,
- uzimajući u obzir svoje stajalište u prvom čitanju od 24. travnja 2024. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu mjera rane intervencije, uvjeta za sanaciju i financiranja mjera sanacije⁹,
- uzimajući u obzir svoje stajalište u prvom čitanju od 24. travnja 2024. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2014/49/EU u pogledu opsega zaštite depozita, korištenja sredstava sustava osiguranja depozita, prekogranične suradnje i transparentnosti¹⁰,
- uzimajući u obzir izvješće svojeg Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku od 23. travnja 2024. o Prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive (EU) 806/2014 radi uspostave Europskog sustava osiguranja depozita,
- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2018. o pružateljima usluge servisiranja kredita, kupcima kredita i naplati kolateral (COM(2018)0135),
- uzimajući u obzir izvješće petorice predsjednika naslovljeno „Dovršetak europske ekonomske i monetarne unije” od 22. lipnja 2015.,
- uzimajući u obzir izvješće Enrica Lette od 10. travnja 2024. naslovljeno „Much more than a market – Speed, security, solidarity: empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens” (Mnogo više od tržišta – Brzina, sigurnost, solidarnost: osnaživanje jedinstvenog tržišta za ostvarivanje održive budućnost i blagostanja za sve građane EU-a),
- uzimajući u obzir izvješće Marija Draghija od 9. rujna 2024. naslovljeno „Budućnost europske konkurentnosti”,
- uzimajući u obzir izjavu Euroskupine od 11. ožujka 2024. o budućnosti unije tržišta kapitala, izjavu Euroskupine od 16. lipnja 2022. o budućnosti bankovne unije i daljnje aktivnosti Euroskupine s tim u vezi od 28. travnja 2023.,
- uzimajući u obzir okvir Bazelskog odbora za nadzor banaka za objavljivanje izloženosti banaka kriptoimovini i ciljane izmjene bonitetnog standarda tog odbora za izloženost banaka kriptoimovini, koje su objavljene 17. srpnja 2024.,
- uzimajući u obzir temeljna načela djelotvornog nadzora banaka Bazelskog odbora za nadzor banaka, objavljena 25. travnja 2024.,

⁷ [SL L 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj](http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj).

⁸ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0326.

⁹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0327.

¹⁰ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0328.

- uzimajući u obzir Izvješće o financijskoj stabilnosti Europske središnje banke iz svibnja 2024.,
  - uzimajući u obzir radni dokument Instituta Peterson za međunarodnu ekonomiju br. 24 – 15 od 25. lipnja 2024. naslovljen „Europe’s banking union at ten: unfinished yet transformative” (Europska bankovna unija deset godina poslije: nedovršen, ali transformativan projekt)¹¹,
  - uzimajući u obzir nadzorne prioritete jedinstvenog nadzornog mehanizma za razdoblje 2024. – 2026., objavljene u prosincu 2023.,
  - uzimajući u obzir Polugodišnje izvješće Jedinostvenog sanacijskog odbora Euroskupini od 13. svibnja 2024.,
  - uzimajući u obzir ishod ispitivanja transparentnosti za 2023. koje je na razini EU-a provelo Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, objavljenog 28. srpnja 2023.,
  - uzimajući u obzir Tematsko izvješće 12/23 Europskog revizorskog suda od 12. svibnja 2023. naslovljeno „Nadzor koji EU provodi nad kreditnim rizikom banaka – ESB je pojačao svoje napore, ali potrebno je učiniti više kako bi se dobilo veće jamstvo da su upravljanje kreditnim rizikom i njegovo pokriće primjereni”,
  - uzimajući u obzir izjave Claudije Buch, predsjednice Nadzornog odbora ESB-a, na saslušanjima pred parlamentarnim Odborom za ekonomsku i monetarnu politiku, koja su održana 21. ožujka 2024. i 2. rujna 2024.,
  - uzimajući u obzir izjave Dominiquea Laboureixa, predsjednika Jedinostvenog sanacijskog odbora, na saslušanjima pred parlamentarnim Odborom za ekonomsku i monetarnu politiku, održanima 21. ožujka 2024. i 23. rujna 2024.,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2019. o rodnoj ravnoteži u imenovanjima u području ekonomske i monetarne politike EU-a¹²,
  - uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A10-0000/2024),
- A. budući da bankovna unija obuhvaća jedinstveni nadzorni mehanizam, jedinstveni sanacijski mehanizam i visoke minimalne standarde u području osiguranja depozita;
  - B. budući da bi dovršena bankovna unija poboljšala konkurentnost i stabilnost bankarskog sektora i izbor potrošača te olakšala pristup financiranju;
  - C. budući da fragmentacija i nedostatak prekogranične konsolidacije bankarskog sektora EU-a utječu na njegovu globalnu konkurentnost; budući da se jaz u profitabilnosti između banaka EU-a i banaka SAD-a povećao;

¹¹ Véron, N., ‘Europe’s banking union at ten: unfinished yet transformative’ (Europska bankovna unija deset godina poslije: nedovršen, ali transformativan projekt), Institut Peterson za međunarodnu ekonomiju br. 24 – 15, lipanj 2024.

¹² [SL C 023, 21.1.2021, str. 105.](#)

- D. budući da je snažan bankarski sektor ključan za ostvarivanje gospodarskog rasta, financiranje malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) i start-up poduzeća te osiguravanje prijelaza na zeleno i digitalno gospodarstvo;
- E. budući da je u travnju 2024. donio stajalište o preispitivanju okvira za upravljanje krizama i osiguranje depozita;
- F. budući da je u travnju 2024. njegov Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku usvojio izvješće o prijedlogu Komisije o uspostavi europskog sustava osiguranja depozita;

Opća razmatranja

1. traži od Komisije da se pobrine za to da dovršenje bankovne unije ostane ključni prioritet; ističe da taj projekt otvara kućanstvima i MSP-ovima pristup širim mogućnostima financiranja, povećava financijsku stabilnost, smanjuje učinak gospodarskih padova, financira prijelaz na zeleno i digitalno gospodarstvo i oslobađa potencijal rasta EU-a;
2. napominje da bi integriranija bankovna unija pomogla da bankarski sektor EU-a postane otporniji; napominje da bi se boljom prekograničnom integracijom bankarskog poslovanja povećao potencijal za podjelu rizika u privatnom sektoru i osigurala diversifikacija na bankovnom tržištu EU-a;
3. žali zbog toga što je sposobnost banaka u EU-u da financiraju velika ulaganja ograničena višim troškovima, manjim opsegom i manjom profitabilnošću koja nije dovoljna za osiguravanje njihove konkurentnosti;
4. svjestan je toga da su banke iz EU-a koje još uvijek posluju u Rusiji smanjile svoje poslovne aktivnosti; poziva nadzorne institucije da dodatno pomognu tim bankama u izlasku s ruskog tržišta;
5. napominje da bi stvaranje zasebne sudske nadležnosti nad bankama u EU-u koje imaju znatno prekogranično poslovanje¹³ pomoglo u dovršetku bankovne unije;

Nadzor

6. pozdravlja činjenicu da su suzakonodavci usvojili novi paket o bankarstvu kojim su u EU-u provedeni standardi Basel III; naglašava da bi Komisija trebala pažljivo razmotriti je li potrebna odgoda provedbe kako bi se očuvala konkurentnost banaka EU-a; pozdravlja u tom smislu delegirani akt kojim se datum početka primjene novog okvira za tržišni rizik odgađa za godinu dana, do 1. siječnja 2026.;
7. napominje da je prosječna stopa redovnog osnovnog kapitala ostala na visokoj razini i iznosi 15,81 %;
8. napominje da je udio neprihodonosnih kredita ostao stabilan na 2,30 %, a kvocijent likvidnosne pokrivenosti na 159,39 %;

---

¹³ Draghijevo izvješće, str. 61.

9. primjećuje nedostatak napretka u pogledu prijedloga direktive o pružateljima usluge servisiranja kredita, kupcima kredita i naplati kolaterala, kojim se bankama pod određenim uvjetima namjerava staviti na raspolaganje mehanizam za ubrzanje povrata vrijednosti iz osiguranih kredita putem izvansudskih ovršnih postupaka kako bi se dodatno razvila sekundarna tržišta neprihodonosnih kredita;
10. napominje da trenutačne razine profitabilnosti bankarskog sektora nekim državama članicama mogu pružiti priliku da provedu dodatna ciljana povećanja makrobonitetnih zaštitnih slojeva i pomoći u očuvanju otpornosti bankarskog sektora;
11. pozdravlja osnivanje novog Tijela za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma;
12. naglašava potrebu za jačanjem otpornosti nebankarskih financijskih posrednika i uspostavljanjem ravnopravnih uvjeta u odnosu na bankarski sektor, među ostalim oblikovanjem posebnih regulatornih i nadzornih alata za sprečavanje krize likvidnosti;

Rezolucija

13. pozdravlja cilj prijedloga o upravljanju krizama i osiguranju depozita da se u svim državama članicama osigura dosljedniji pristup primjeni sanacijskih instrumenata i zaštite depozita kako bi se poboljšala financijska stabilnost, zaštita poreznih obveznika i povjerenje deponenata; napominje da male banke ne predstavljaju nikakav rizik za financijsku stabilnost;
14. ističe važnost očuvanja primarne odgovornosti dioničara i vjerovnika za pokrivanje gubitaka u slučaju propasti banke, što je još uvijek ključna pouka iz globalne financijske krize; naglašava da sanacija vlastitim sredstvima dioničara i vjerovnika mora ostati glavni izvor financiranja sanacije prije nego što se iskoriste izvori koje financira industrija;
15. podsjeća na to da je dovoljan minimalan zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze ključan za vjerodostojan okvir za sanaciju i za osiguravanje da sanacijska tijela imaju dovoljnu fleksibilnost za učinkovitu primjenu sanacijskih strategija potrebnih u konkretnoj kriznoj situaciji; upozorava na to da bi smanjenja tog minimalnog zahtjeva, koja proizlaze iz posebnih strategija sanacije u fazi njezina planiranja, mogla otežati provedivost sanacije banaka;
16. ističe da se potpora za likvidnost u sanaciji ne bi trebala temeljiti na dodatnim javnim sredstvima; napominje da bi trebalo izbjegavati svako oslanjanje na novac poreznih obveznika za sanaciju banaka;
17. pozdravlja SRB-ovu stratešku viziju za 2028. koju je donio Jedinstveni sanacijski odbor kako bi se utvrdili njegovi dugoročni ciljevi, riješili novi izazovi i dodatno ojačala suradnja s nacionalnim sanacijskim tijelima i drugim dionicima;
18. pozdravlja plan Jedinstvenog sanacijskog odbora za racionalizaciju godišnjeg ciklusa planiranja sanacije kako bi on bio učinkovitiji i više usmjeren na testiranje provedivosti sanacije banaka i operacionalizaciju sanacijskih strategija;

19. pozdravlja činjenicu da je Jedinstveni fond za sanaciju sada uspostavljen; poziva sve države članice da u potpunosti ratificiraju Sporazum o izmjeni Ugovora o Europskom stabilizacijskom mehanizmu, uključujući uspostavu zajedničkog zaštitnog mehanizma za Jedinstveni fond za sanaciju;
20. ističe potrebu za dodatnim naporima kako bi se osigurala potpuna provedivost sanacije za sve banke obuhvaćene područjem sanacije; podsjeća da se postizanje provedivosti sanacije ne može smatrati „promjenjivim ciljem” te stoga poziva na veću standardizaciju i usklađivanje procjene provedivosti sanacije;

Osiguranje depozita

21. ističe činjenicu da je prijedlog Komisije o uspostavi europskog sustava osiguranja depozita objavljen još 2015. i da se od tada okruženje znatno promijenilo;
  22. napominje da su nacionalni sustavi osiguranja depozita uspješno uvedeni i da su u brojnim slučajevima dokazali svoju funkcionalnost; ističe da je potrebno uzeti u obzir posebne nacionalne značajke i očuvati sustave koji dobro funkcioniraju za manje banke, a koji su već uspostavljeni u nekim državama članicama;
  23. ističe da je potrebno uzeti u obzir posebnosti institucionalnih sustava zaštite i očuvati njihovo funkcioniranje;
  24. prima na znanje izjavu Euroskupine od 16. lipnja 2022. o budućnosti bankovne unije,
  25. podsjeća na to da je prekid veze između bankovnog i državnog rizika i dalje izazov za bankovnu uniju; naglašava da se rizik u bilancama banaka može dodatno smanjiti regulatornim tretmanom izloženosti javnom dugu;
-
- ◦
26. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskoj središnjoj banci, Jedinstvenom sanacijskom odboru i Europskom nadzornom tijelu za bankarstvo.

OBRAZLOŽENJE

Iako su se godišnja izvješća o bankovnoj uniji za 2022. i 2023. usredotočila na rat u Ukrajini i aktualnu rusku agresiju na Ukrajinu, ovo je izvješće više usmjereno na izazove za EU i Europski parlament, što je odražava i u sadržaju novog mandata Komisije, odnosno bavi se prioritetima EU-a koji se odnose na poticanje konkurentnosti, jačanje europskog jedinstvenog tržišta i poticanje gospodarskog rasta.

Unija je trenutačno na prekretnici koja će odrediti gospodarsku budućnost u nadolazećim desetljećima. U izvješćima Enrica Lette i Marija Draghija za 2024. naglašava se da je EU-u potreban velik zaokret kako bi se mogao natjecati s SAD-om ili Kinom. U tom je kontekstu bankovna unija važan temelj konkurentnosti. Ojačana bankovna unija omogućit će EU-u stvaranje potrebnog kapitala kako bi europsko gospodarstvo bilo spremno za budućnost.

Banke u EU-u imaju ključnu ulogu u financiranju potrebnih ulaganja jer su bankovni zajmovi i dalje najvažniji izvor vanjskog financiranja za poduzeća. Međutim, banke iz EU-a pogođene su nižom profitabilnošću u usporedbi s bankama u SAD-u, što je uzrokovano prevelikim regulatornim preprekama i nepotpunom bankovnom unijom. Za dovršetak bankovne unije potreban je snažan i konkurentan bankarski sektor. Iako su suzakonodavci prošle godine ostvarili velik napredak u pogledu zakonodavstva ključnog za bankovnu uniju, EU i dalje mora pomno pratiti imaju li gospodarstvo EU-a, građani EU-a i banke u EU-u koristi od tih usvojenih prijedloga. U ovom se izvješću iznose realistične i ostvarive preporuke koje bi mogle pomoći u daljnjem jačanju bankovne unije.

Međutim, poduzeća iz EU nisu jedina kojima je potreban lakši pristup kapitalu. Građani EU-a trenutačno imaju poteškoća s priuštivim stanovanjem ili financiranjem ulaganja u održivu obnovu. Stoga je ključno povećati profitabilnost banaka u EU-u jer bi im to omogućilo da privatnim kućanstvima omoguće bolji i lakši pristup priuštivim kreditima.